

PLATON 427-347 î.e.n.
Întemeietorul Academiei

Tema

- ☞ Scopul 1: Care este structura lumii la Platon?
- ☞ Scopul 2: Ce este cunoasterea?

Termeni cheie

Eidos, forma, idee, participare, aporie

Teoria

PROBLEMA ÎNTEMEIERII ONTOLOGICE

1. Lume sensibilă vs. Lume inteligibilă
2. Ipoteza existenței eideilor (eidos = formă, idee, eide = forme, idei)
 - ✎ Forme sau idei?
3. Dovada existenței formelor: prin *reamintire* (anamnesis)
4. *Participarea* la Forme/Idei
 - Individualitatea provine din participarea unui lucru la mai multe idei.
 - ✎ Participarea înseamnă copierea, reproducerea ideii?
 - Este participarea o relație? Relația nu poate fi la rândul său o formă, întrucât o formă trebuie să fie simplă, pe când relația e compusă (din cel puțin 2 termeni)
 - Participare = imitare
 - ✎ Cum de se schimbă și pier lucrurile?
 - Înseamnă că formele se schimbă și ele, sau există o formă a schimbării?

5. Proprietăți ale formei (condiții de inteligibilitate):

- unitatea,
- intransformabilitatea,
- simplitatea,
- originaritatea ontologică (nenăscută, nepieritoare): mereu identică cu sine, întemeind fără a cere ea însăși temei, generează fără să fie generată, este inteligibilă prin sine și nu prin altceva

➔ sufletul e nemuritor (dar nu în sens religios, ci metafizic)

6. Structura lumii:

Ce conține: Disciplina: Tip cun.:

Lumea inteligibilă	Idei	Dialectica (facultate ratională): de la ipoteza la principiu	Știință (episteme) (adeverata știință este imposibilă dacă nu există o realitate eternă, neschimbătoare)
	Obiecte matematice	matematică	
Lumea sensibilă	Obiecte sensibile	credință	Opinie (doxa)
	Umbre	iluzia	

7. Lumea ideilor:

Ideea supremă: binele

Genurile supreme:

- (în dialogul Sofistul):

Ființa

Repausul

Miscarea

Identitatea

Alteritatea (diferitul)

☞ Lumea esențelor supreme este o lume a Existenței, întemeiată pe principiile (heraclitice) contradictorii de Mișcare și Repaus, constituită de unitatea dialectică dintre Unu și Multiplu, unitate posibilă la rândul ei în funcție de raportul dialectic dintre Identitate și Diferență.

📖 **Def. Dialectica** = metoda de argumentare sub formă de dialog (întrebări și răspunsuri), care ajunge la adevăr prin eliminarea treptată a neadevărurilor